

2021/2255(INI)

15.6.2022

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku i Odboru za kulturu i obrazovanje

o novom europskom Bauhausu
(2021/2255(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Antonius Manders

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odboru za industriju, istraživanje i energetiku i Odbor za kulturu i obrazovanje da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrste sljedeće prijedloge:

- A. budući da je cilj inicijative novi europski Bauhaus (NEB) poboljšati način na koji ljudi žive zajedno redizajniranjem javnih prostora u svrhu novih namjena i načina života, koji obuhvaćaju i urbana i ruralna područja, kako bi se stvorila svijest o izgrađenom i projektiranom okolišu, među ostalim u pogledu kvalitete i održivosti; budući da bi inicijativa NEB također trebala koristiti od zelene tranzicije učiniti opipljivom stvarnošću u svakodnevnom životu ljudi na lokalnoj razini i razini susjedstva; budući da bi projekti inicijative NEB trebali biti usklađeni s načelima europskog stupa socijalnih prava i ciljevima održivog razvoja UN-a;
- B. budući da bi inicijativa NEB trebala olakšati i usmjeravati preobrazbu naših društava u skladu s trima međusobno povezanim vrijednostima: uključivanje – od vrednovanja raznolikosti do osiguravanja dostupnosti i cjenovne pristupačnosti, zatim poboljšanje estetike – kvaliteta doživljaja i stil koji nadilazi funkcionalnost, te održivost – od klimatskih ciljeva do načela kružnosti, nulte stope onečišćenja i biološke raznolikosti;
- C. budući da bi stambena politika u državama članicama trebala počivati na zajedničkim načelima snižavanja cijena stambenih nekretnina kako bi stanovi postali dostupni stanovnicima i za prodaju i za najam, uključujući mogućnost kupnje nekretnine u kasnijoj fazi, te kako bi se zajamčila pravna sigurnost;
- D. budući da će laboratorij NEB-a uspostavljati kontakt s društvom, industrijom i političkom sferom u svrhu zbližavanja ljudi i pronalaska novog načina zajedničkog stvaranja novih životnih prostora;
- E. budući da bi projektima NEB-a trebalo ulagati u dobru toplinsku izolaciju kako bi se djelomično kompenzirali rastući troškovi i postigli ciljevi Pariškog sporazuma;
- F. budući da bi se provedba inicijative NEB trebala voditi četirima tematskim osima i načelima uključivosti, ponovnim povezivanjem s prirodom, održavanjem i vraćanjem osjećaja pripadnosti, davanjem prednosti ranjivim osobama i četvrtima te poticanjem održivosti dugoročnim i integriranim razmišljanjem koje se temelji na životnom ciklusu u industrijskom i stambenom ekosustavu te budući da bi ta načela trebalo uključiti u smjernice za „val obnove”;
- G. budući da je pokret NEB usmjeren na međusobno povezane transformacije fizičkog prostora, okruženja koja omogućuju inovacije te naših perspektiva i načina razmišljanja;
- H. budući da će se NEB u početku financirati iz različitih fondova EU-a, uključujući program Obzor Europa, program LIFE i Europski fond za regionalni razvoj, kao i iz nacionalnih sredstava i inicijativa u državama članicama; budući da će 2021. i 2022. projektima NEB-a biti namijenjeno otprilike 85 milijuna EUR sredstava EU-a;
- I. budući da bi se inicijativa NEB trebala usredotočiti na stvaranje zdravog, estetski

ugodnog i pristupačnog okruženja i krajolika, na stvaranje pristojnog stanovanja koje je zdravo, pristupačno i cjenovno prilagođeno svima, na otvaranje novog kvalitetnog zapošljavanja i radnih mjesta, uključivog društva te održivog gospodarstva i načina života;

- J. budući da bi se inicijativa NEB trebala temeljiti na inovacijama na svim razinama te na aktivnom sudjelovanju i uključenosti ljudi i lokalnih zajednica, primjerice putem socijalne ekonomije i lokalnih organizacija; budući da je u planiranje zgrada, životnih prostora i budućih načina života potrebno uključiti rodno ravnopravan i intersekcijski pristup, uključivost za osobe s invaliditetom i međugeneracijsku solidarnost; budući da je cilj inicijative NEB iskoristiti prirodna i kulturna dobra kako bi se ponovno stekao osjećaj pripadnosti EU-u;
- K. budući da će pokret NEB uključivati goleme projekte obnove; budući da je azbest, iako zabranjen u EU-u od 2005., i dalje često prisutan u zgradama javne uprave, školama, stambenim zgradama, objektima javnog prijevoza i drugoj infrastrukturi;
- L. budući da bi pokret novog europskog Bauhauusa trebao biti nastavak izvornog Bauhauusa, kojim je umjetnosti i arhitekturi dana uloga u odgovaranju na društvene potrebe;
- M. budući da NEB mora povezati sve države članice;
- N. budući da se stanovnici država članica suočavaju sa sve većim poteškoćama u pronalasku cjenovno pristupačnog stanovanja, uglavnom zbog špekulacija u pogledu stanovanja, ekspanzivnog rasta kratkoročnih najamnina za odmor i posljedičnog povećanja cijena najma;
- O. budući da bi se NEB-om trebalo zajamčiti da su okruženja osmišljena u svrhu praktičnosti i osnaživanja te kako bi ona aktivno prihvaćala sve;
- P. budući da troškovi života u državama članicama EU-a brzo rastu zbog inflacije te energetske krize i krize goriva u europodručju; budući da je energetska siromaštvo u porastu među kućanstvima s niskim prihodima u EU-u;
- Q. budući da uključiva okruženja, kao što su zajednička infrastruktura i usluge te javni prostori, ljudima daju osjećaj zajedničkog identiteta i pripadnosti;
- R. budući da su se od 2010. cijene najma povećale za 16 %, a cijene nekretnina za 34 %; budući da 25,1 % privatnih stanara u EU-u troši više od 40 % svojeg dohotka na najamninu, dok su se potrošačke cijene od siječnja 2021. povećale za 5,1 %, a cijene energije za 28,6 %;
- S. budući da uključivanje lokalnih zajednica i smisleni angažman na lokalnoj razini imaju ključnu ulogu u procesu dekarbonizacije;
- T. budući da će se potreba za stanovanjem u EU-u povećati zbog broja izbjeglica koje bježe od rata u Ukrajini i sukoba u drugim zemljama izvan EU-a;
- U. budući da je u proteklom desetljeću beskućništvo u EU-u poraslo za 70 %; budući da procjene pokazuju da je u bilo kojem trenutku u EU-u oko 700 000 ljudi bez doma

tijekom noći; budući da je 4,1 milijun ljudi u EU-u tijekom kratkog ili dugog razdoblja izloženo beskućništvu, dok u Europskoj uniji postoji više od 11 milijuna praznih kuća;

- V. budući da su zgrade odgovorne za 40% potrošnje energije EU-a i za 36% njegovih emisija stakleničkih plinova;
1. pozdravlja činjenicu da su održivost, uključenost i estetika isprepletene vrijednosti u središtu inicijative NEB te poziva Komisiju i države članice da osiguraju podršku pravu na pristojno stanovanje, uključujući socijalno stanovanje za ranjive skupine, koje je zdravstveno prihvatljivo, dostupno, cjenovno pristupačno i prilagođeno svakodnevnim potrebama te kojim se osigurava dobrobit svih; ističe važnost održive arhitekture i unutarnjeg dizajna te povećane upotrebe održivih građevinskih materijala kao dijela očuvanja arhitektonske baštine, krajobraza te materijalne i nematerijalne kulturne baštine; napominje da visokokvalitetni dizajn izgrađenog okoliša može doprinijeti dobrobiti i socijalnoj koheziji;
 2. poziva Komisiju i države članice da surađuju s relevantnim dionicima u provedbi pristupa „dizajn za sve” kako bi se uklonile prepreke pristupačnosti te da posebnu pozornost posvete skupinama i pojedincima kojima prijeti isključenost, siromaštvo i opasnosti po zdravlje, kao što je onečišćenje zraka; naglašava potrebu da se inicijativom NEB doprinese smanjenju beskućništva i nedostatka stambenih prostora istraživanjem poveznica između pristupa „stanovanje na prvom mjestu” i inicijative NEB te naglašava potrebu da se njome podupiru projekti kojima se pružaju kvalitetne mogućnosti zapošljavanja i u gradovima i u ruralnim i udaljenim područjima; poziva Komisiju da predstavi jasan plan nacionalnih provedbenih tijela za sljedeće desetljeće s jasnim ciljevima i potiče je da pokrene posebno prilagođenu i pristupačnu internetsku stranicu o najboljim praksama;
 3. poziva Komisiju da zajamči rodnu ravnopravnost i uključivanje manjina i osoba s invaliditetom u NEB; poziva Komisiju da osigura pristup osobama s invaliditetom;
 4. naglašava da se nakon najave Komisije o inicijativi NEB moraju poduzeti konkretne mjere i dugoročno dobiti dostatna financijska potpora kako bi ona bila smisljena i osigurala dodanu vrijednost;
 5. naglašava potrebu za podupiranjem promjena ne samo u gradovima, već i u ruralnim i udaljenim područjima; poziva Komisiju da osigura da laboratorij NEB bude uključen i da obuhvaća ruralna i udaljena područja; nadalje, poziva je da podrži projekte kojima se pružaju uključive mogućnosti zapošljavanja, posebno u ruralnim i udaljenim područjima;
 6. ističe potrebu za promicanjem vrijednosti NEB-a u svakoj državi članici;
 7. poziva Komisiju da nastavi zelenu transformaciju industrijskog ekosustava, uključujući građevinski sektor, na temelju načela inicijative NEB, podupirući potrebnu energetska tranziciju u stambenom sektoru bez povećanja troškova života; prepoznaje potrebu za sposobnom i kvalificiranom radnom snagom kako bi se poduprlo kružno gospodarstvo; naglašava ulogu koju poduzeća i zadruge socijalne ekonomije mogu imati u poboljšanju održivosti;

8. poziva Komisiju da iskoristi NEB za postizanje socijalne održivosti uz istodobnu zaštitu građana EU-a, posebno ranjivih skupina, od socijalnog učinka europskog zelenog plana u pogledu stanovanja i energetske učinkovitosti;
9. poziva države članice da blisko surađuju i podijele svoja iskustva u modernizaciji zgrada i razvoju novih rješenja za izgradnju održivih, energetski učinkovitih zgrada;
10. ističe da bi inicijativa NEB trebala pomoći u smanjenju troškova gradnje i vremena izgradnje te promicati kreativno razmišljanje i planiranje, istodobno slijedeći pristup „misli globalno, djeluj lokalno”;
11. pozdravlja Komisijin okvir „Level(s)” koji pruža jasne prioritete i standardiziranu osnovu za procjenu i izvješćivanje o održivosti zgrada tijekom njihova cijelog životnog ciklusa; potiče države članice da se koriste Sustavom za ocjenu kvalitete građenja prema Deklaraciji iz Davosa kako bi utvrdile kvalitetu građevinskog projekta te njegove prednosti i nedostatke iz perspektive Baukultur („kultura građenja”)¹;
12. poziva Komisiju da uspostavi vlastiti fond za financiranje projekata NEB-a i da tijekom postupka donošenja odluka surađuje sa stanovnicima EU-a, organizacijama gradskih četvrti i relevantnim socijalnim poduzećima, kao što su nevladine organizacije i zadruge, kao i s lokalnim vlastima;
13. od uspješne inicijative NEB očekuje otvaranje novih kvalitetnih radnih mjesta u građevinskom sektoru, obnovi, arhitekturi, dizajnu, tekstilnom, kulturnom i kreativnom sektoru te pružanje mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije;
14. pozdravlja inicijativu NEB jer bi se njome moglo doprinijeti jačanju raznolikog interaktivnog društva i zajedničkog osjećaja pripadnosti promicanjem spomenika kulturne baštine i prirodnih područja EU-a, uz istodobno poticanje kreativnosti i inovacija nadahnutih različitim kulturnim pozadinama, geografskim okruženjima i klimatskim uvjetima;
15. podsjeća da kulturna baština ima važnu ulogu u jačanju i stvaranju društvenog kapitala jer pomaže u smanjenju socijalnih razlika, olakšava socijalnu uključenost i promiče socijalnu koheziju i međugeneracijski dijalog²; napominje da prihvaćanje digitalnih tehnologija na lokalitetima kulturne baštine može omogućiti ponudu pristupačnih i inovativnih iskustava zajednicama;
16. potiče Komisiju da uloži veće napore kako bi ta inicijativa bila uključivija; napominje da je većina doprinosa povezana s estetikom ili održivošću, dok su dostupnost, cjenovna pristupačnost i uključenost manje prisutni;
17. poziva Komisiju i države članice da promiču i podupiru univerzalni dizajn, održiva i fleksibilna rješenja za stanovanje tijekom cijelog životnog ciklusa, uključive zajednice i međugeneracijsku solidarnost putem inicijative NEB, omogućujući starijim osobama i osobama s invaliditetom da žive kod kuće i u svojoj zajednici, te da i dalje imaju

¹ Za definiciju pojma Baukultur vidjeti zaključke Vijeća o kulturi, visokokvalitetnoj arhitekturi i izgrađenom okolišu kao ključnim elementima inicijative novog europskog Bauhauusa.

² Zaključci Vijeća od 20. svibnja 2014. o kulturnoj baštini kao strateškom resursu za održivu Europu.

aktivnu ulogu u društvu i prenose svoje iskustvo i znanje mlađim generacijama; naglašava potrebu za uključivim pristupom usmjerenim na ljude kad je riječ o planiranju i organizaciji okruženja i objekata za rekreaciju oko zgrada i četvrti;

18. smatra da bi se NEB-om trebala zajamčiti visoka kvaliteta privatnog i socijalnog stanovanja; pozdravlja činjenicu da je prepoznata potreba da se prednost da ponovno uporabi, revitalizaciji, produljenju životnog vijeka i preobrazbi postojećih zgrada u odnosu na izgradnju novih zgrada kad god su te aktivnosti tehnički, gospodarski i funkcionalno izvedive jer pridonose smanjenju energetske potrebe, emisija ugljika i pritiska na nove zgrade te poboljšanju zdravlja, udobnosti i dobrobiti; zabrinut je zbog nerazmjernog učinka loših energetske svojstava socijalnih stanova na one koji već imaju nizak životni standard;
19. žali zbog toga što ne postoje planovi sudjelovanja stanovnika u odborima NEB-a; poziva Komisiju da potiče pristup etičke arhitekture i uključi ljude koji su najviše pogođeni pojedinim projektom NEB-a kao aktivne sudionike u procesu osmišljavanja, poštujući pritom njihove kulturne razlike i različite potrebe i perspektive;
20. poziva Komisiju da u NEB-u stavi veći naglasak na skupine u nepovoljnom položaju, uključujući osobe koje se suočavaju s beskućništvom, rasizmom, diskriminacijom, siromaštvom i socijalnom isključenošću; u tom pogledu naglašava intersekcijski, nediskriminirajući pristup koji se temelji na ljudskim pravima i u središtu je NEB-a;
21. poziva države članice da uvedu pomoć za mlade i obitelji kako bi im se omogućilo da riješe stambeno pitanje, uzimajući u obzir njihove potrebe;
22. poziva države članice da razmotre mogućnost osnivanja timova javnih arhitekata koji bi savjetovali nadležna tijela, promicali prostornu kvalitetu te poboljšali dizajn i održivost javnih projekata; potiče tvorce politika i tijela vlasti da uvedu snažnije regulatorne i fiskalne mehanizme potpore za energetske nadogradnje i obnovu postojećih zgrada pri čemu se u obzir uzimaju nematerijalna baština i kultura zgrada;
23. poziva Komisiju da proaktivno komunicira sa socijalnim akterima i organizacijama koje predstavljaju civilno društvo, a posebno sa skupinama u nepovoljnom položaju i ranjivim skupinama, kako bi od njih zatražila da postanu partneri u NEB-u; podsjeća da je za uključivost NEB-a ključan nepaternalistički pristup u suradnji sa spomenutim osobama koje moraju biti jednako zastupljene kao promotori, voditelji zajednica i ključni sugovornici inicijative;
24. predlaže korištenje NEB-a kako bi se zaštitilo pravo na grad³ i pomoglo stanovnicima da njihov grad ponovno postane prostor koji se kreira uz njihovo sudjelovanje, kao mjesto susreta, društvene interakcije, kolektivnog djelovanja i aktivnosti te na temelju kolektivnog sudjelovanja;
25. poziva Komisiju da poduzme mjere u okviru NEB-a kako bi se marginaliziranim romskim zajednicama koje žive u ekološki zagađenim područjima koja nemaju pristup sigurnoj vodi za piće i sanitarnim uvjetima pomoglo da pronađu pristojno, sigurno i primjereno stanovanje; potiče Komisiju da provede projekte NEB-a čiji je cilj stvarno

³ Vidjeti internetske stranice Globalne platforme za Pravo na grad: <https://www.right2city.org/>

poboljšanje životnih uvjeta te ranjive skupine i doprinos teritorijalnom razvoju, izbjegavajući prostornu segregaciju marginaliziranih romskih zajednica i drugih ranjivih skupina;

26. predlaže da se NEB iskoristi za razvoj četvrti s otvorenim, uključivim, pristupačnim i dinamičnim prostorima u kojima se promiču ravnopravnost, kulturna razmjena, demokracija i jača osjećaj zajedništva, suživota i suradnje;
27. poziva Komisiju da osigura da se projektima NEB-a promiče socijalno i cjenovno pristupačno stanovanje kao način kombiniranja socijalne pravde, ekološke učinkovitosti i urbane estetike;
28. predlaže da se NEB iskoristi za razvoj održivih, estetski zanimljivih i uključivih četvrti koje svima omogućuju pristup cjenovno prihvatljivoj robi i uslugama;
29. predlaže da NEB promiče socijalnu koheziju i interakciju razvojem projekata kojima se osiguravaju kulturne i kreativne aktivnosti i skrb za ljude svih dobnih skupina i grupa, kao što su društveni centri i višegeneracijski stambeni projekti;
30. poziva Komisiju i države članice da u vezi s inicijativom za NEB ulažu u razvoj novih, održivih građevinskih tehnika i dizajna kako bi se osiguralo pristojno stanovanje po pristupačnim cijenama za sve, među ostalim u cilju rješavanja problema energetske siromaštva; poziva Komisiju i države članice da ulažu u nove oblike urbanističkog planiranja kako bi se stvorio održiv, zelen i uključiv način života;
31. poziva Komisiju da izradi konkretne smjernice i vodeća načela u skladu s NEB-om kako bi se osiguralo da su koncepti za izgrađeni okoliš EU-a visokokvalitetni u smislu arhitekture, prostora i održivosti upotrijebljenih materijala; međutim, napominje da se javni prostor, infrastruktura i zgrade moraju izgraditi imajući na umu kontekst lokalnog planiranja kako bi se spriječilo gubitak regionalnih razlika i posebnosti;
32. predlaže da se NEB usredotoči na upotrebu i energetske nadogradnje postojećih praznih stambenih prostora u EU-u; naglašava da bi projekti NEB-a trebali biti usmjereni na vraćanje u život, obnovu i ponovnu uporabu postojećih zgrada umjesto izgradnje novih te na korištenje što manje novog prostora;
33. naglašava da socijalno stanovanje mora ostati cjenovno pristupačno za osobe s niskim prihodima i da bi NEB mogao doprinijeti tom cilju;
34. smatra da je tradicionalno obrtništvo koje se temelji na regionalnim lancima vrijednosti, posebno u građevinskom sektoru i sektoru projektiranja, ključno za održivi razvoj; naglašava da tradicionalni obrtnici jačaju socijalnu koheziju i očuvanje ruralnih zajednica; pozdravlja inicijative kao što je CRAFTS CODE Interrega kao priliku za promicanje sektora tradicionalnih obrta; poziva Komisiju i države članice da odrede Europsku godinu obrta kako bi obrtnički sektor postao privlačniji i kako bi se ojačala načela na kojima se temelji inicijativa NEB; poziva države članice da potiču očuvanje i revalorizaciju rada lokalnih tradicionalnih obrtnika stvaranjem mreže i njezinim uključivanjem u odgovarajuće programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te visokog obrazovanja;

35. poziva Komisiju da uzme u obzir činjenicu da troškovi stanovanja ne bi smjeli biti viši od 25 % raspoloživog dohotka kućanstva; poziva na suradnju s lokalnim vlastima, stanovnicima i drugim relevantnim dionicima kako bi se osigurale pristupačne najamnine i sigurnost najma na temelju poštenih i sigurnih ugovora o najmu;
36. potiče države članice da imenuju kontaktno tijelo za inicijativu NEB radi koordinacije lokalnih napora i sudjelovanja u službenoj i neslužbenoj mreži na razini EU-a za razmjenu najboljih praksi te ih također poziva da potiču mobilnost i osposobljavanje stručnjaka i studenata; poziva Komisiju i države članice da u razvoj i provedbu inicijative NEB uključe sve razine upravljanja te da se nadovežu na pokrete organizacija civilnog društva i partnera koje je osnovao NEB;
37. ističe potrebu za razvojem dostupnih i cjenovno pristupačnih stambenih rješenja za mlade, za skupine koje su izložene socijalnoj isključenosti te za osobe koje nemaju pravo na pomoć za stanovanje, no koje si unatoč tome ne mogu priuštiti hipoteku ili visoke cijene najma;
38. poziva Komisiju i države članice da koriste NEB kao alat za provedbu rezolucija Parlamenta o borbi protiv beskućništva⁴ te o osiguravanju pristupa odgovarajućem i cjenovno pristupačnom stanovanju⁵ promičući socijalno i javno financirano stanovanje;
39. smatra da digitalna tranzicija može biti ključna za poboljšanje upotrebe lokalnih resursa i vještina jer digitalna proizvodnja u fab labovima ili industrijama omogućuje lokalnu distribuciju proizvoda i u mnogim slučajevima udahnuje novi život određenim tradicijama koje bi inače mogle nestati;
40. naglašava da bi se Komisija i države članice trebale koristiti rješenjima za stanovanje u okviru NEB-a kako bi se osiguralo trajno stanovanje za beskućnike i provodilo načelo „stanovanje na prvom mjestu”;
41. naglašava da su MSP-ovi važni poslodavci na lokalnoj razini i da se mogu brzo prilagoditi u svrhu inovacija; međutim, upozorava na rizik od njihova isključivanja s tržišta zbog vrlo brzog prijelaza na rješenja velikih razmjera u industrijama kao što je industrija građevinskih materijala; poziva Komisiju i države članice da razmisle o tome kako na najbolji način poduprijeti MSP-ove uključene u izgradnju, projektiranje ili proizvodnju materijala;
42. pozdravlja uključivost pokreta NEB; predlaže suradnju s dionicima i lokalnim vlastima kako bi se osigurao jednak pristup stanovanju za sve i riješio problem diskriminacije na temelju rase, spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, gospodarskog i socijalnog statusa i vjere;
43. ističe važnu ulogu NEB-a u promicanju rodne ravnopravnosti; predlaže korištenje stambenih projekata NEB-a i projekata u susjedstvu kako bi se ženama, posebno samohranim majkama i žrtvama obiteljskog nasilja, osigurao pristup sigurnom i

⁴ Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2020. o snižavanju stopa beskućništva u EU-u, SL C 425, 20.10.2021., str. 2.

⁵ Rezolucija Europskog parlamenta od 21. siječnja 2021. o pristupu pristojnim i cjenovno pristupačnim mogućnostima stanovanja za sve, SL C 456, 10.11.2021., str. 145.

cjenovno pristupačnom stanovanju, kao i pristup uslugama kao što su skrb o djeci te psihološka i socijalna potpora u susjedstvu;

44. poziva Komisiju da osigura da svi projekti NEB-a u području stanovanja i četvrti omoguće cjenovno pristupačnu i dostupnu povezivost za sve lokalne stanovnike;
45. poziva države članice da pri planiranju stambenih projekata NEB-a osiguraju dovoljnu količinu zelenog i javnog prostora po četvrti u sklopu NEB-a kao oblik ulaganja u zdrave četvrti te da učinkovitije uključe pitanja okoliša u prostorno planiranje; napominje da zelene površine koje pružaju javne prostore za tjelovježbu i opuštanje ublažavaju stresne faktore kao što je buka, poboljšavaju društvene interakcije i mentalno zdravlje te smanjuju društvenu izolaciju;
46. poziva države članice da u četvrtima NEB-a osiguraju visokokvalitetni zajednički vanjski prostor koji uključuje plavu i zelenu infrastrukturu, pristup prirodi i davanje prednosti prirodnim rješenjima, što je inicijativa koja je u skladu s ciljevima europskog zelenog plana; poziva nadležna tijela da osiguraju odgovarajući prostor za znatno povećanje upotrebe bicikala kao načina prijevoza, čime se doprinosi zdravom načinu života bez emisija ugljika i povećava mobilnost ljudi svih dobnih skupina;
47. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da projekti NEB-a doprinose smanjenju uporabe zemljišta za zgrade usmjeravanjem, primjerice, na obnovu postojećeg stambenog fonda i upotrebu već izgrađenih područja;
48. napominje da je osnaživanje lokalnih zajednica u svrhu uključivanja elemenata sigurnosti u opskrbu hranom u lokalnim područjima i regijama te proizvodnje energije na lokalnoj razini povezano sa zapošljavanjem i socijalnim pitanjima te da može doprinijeti socijalnoj jednakosti, otpornosti i koheziji, što su sve ambicije u duhu NEB-a;
49. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da participativno planiranje i provedba projekata NEB-a uključuju lokalne zajednice;
50. pozdravlja tzv. model gradova od 15 minuta, koji primjenjuju neki europski gradovi, i poziva države članice da razmotre mogućnost repliciranja tog modela u više gradova kako bi sve ključne usluge i sadržaji bili dostupni na nekoliko minuta hoda; ističe ulogu mobilnosti i međusobne povezanosti u očuvanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života te smanjenju troškova energije i prijevoza; potiče grupiranje ruralnih gradova, gdje je to relevantno i izvedivo, kako bi se održalo i poboljšalo pružanje usluga;
51. poziva da se u kontekstu ruskog rata u Ukrajini ponovno razmotri pitanje energije te da se, s obzirom na velik broj izbjeglica iz te zemlje, pojačaju svi naponi u pogledu ljudskih prava, kao što je dimenzija uključenosti; poziva Komisiju i države članice da u sklopu NEB-a u obzir uzmu te nove izazove i posljedice;
52. poziva Komisiju i države članice da osiguraju bolje priznavanje i naknadu za bolesti povezane s azbestom i druge profesionalne bolesti za sve izložene radnike kako bi se zaštitilo zdravlje građevinskih i drugih radnika uključenih u zelenu tranziciju i NEB;

53. poziva Komisiju da prepozna digitalnu dimenziju kao izričitu komponentu načina na koji se smišljaju budući prostori; napominje da bi se vrijednosti koje NEB promiče za razvoj izgrađenog okoliša trebale odražavati u digitalnoj sferi;
54. poziva Komisiju da osigura dobro upravljanje, transparentnost i odgovornost prema relevantnim dionicima za sve projekte NEB-a;
55. poziva Komisiju da surađuje s lokalnim vlastima i dionicima kako bi ljudi koji su u potrazi za stambenim prostorom imali pristup informacijama o dostupnim stambenim projektima NEB-a; naglašava važnost jačanja institucionalnog i strukturiranog sudjelovanja stanara i rezidenata te potiče Komisiju da olakša taj proces pružanjem potrebnog znanja i informacija o NEB-u;
56. poziva Komisiju i države članice da se znatno više usredotoče na strategije prevencije, primjerice jačanjem inspektorata rada, nacionalnih zdravstvenih i sigurnosnih službi i dijaloga sa socijalnim partnerima kako bi se zajamčilo da svi zaposlenici imaju pravo na najvišu moguću razinu zaštite u području zdravlja i sigurnosti tijekom provedbe NEB-a;
57. naglašava da bi trebalo voditi brigu o zdravlju i sigurnosti radnika u izgradnji ili obnovi, posebno onih koji rade na projektima NEB-a, te osigurati zaštitnu opremu;
58. poziva Komisiju da donese mjere za stanare projekata NEB-a kako bi ih se zaštitilo od izloženosti azbestu i drugim štetnim materijalima tijekom radova energetske obnove; naglašava da bi sve stanare trebalo zaštititi od plaćanja troškova obnove; naglašava da bi tijekom radova obnove trebalo osigurati privremeni odgovarajući smještaj za stanare; pozdravlja upotrebu sigurnih i održivih materijala u izgradnji i obnovi svih zgrada NEB-a;
59. poziva na usavršavanje i osposobljavanje radnika u sektorima relevantnima za NEB, posebno za digitalne alate, koje financira EU; poziva Komisiju da osigura raznolikost i jednaku zastupljenost u radnom okruženju NEB-a; poziva na zaštitu prava radnika i sindikata u radnom okruženju NEB-a;
60. naglašava potrebu da države članice uključe projekte NEB-a u reforme i ulaganja u okviru svojih nacionalnih planova za oporavak i otpornost u skladu sa šest stupova Mehanizma za oporavak i otpornost.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	14.6.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 39 -: 2 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Atidzhe Alieva-Veli, Gabriele Bischoff, Viliija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Konstantinos Arvanitis, Simona Baldassarre, Ilana Cicurel, Gheorghe Falcă, Krzysztof Hetman, Pierfrancesco Majorino, Antonius Manders, Eugenia Rodríguez Palop
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Mohammed Chahim, Martin Hojsík, Domènec Ruiz Devesa

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

39	+
ECR	Elzbieta Rafalska
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Rosa Estaràs Ferragut, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Krzysztof Hetman, Miriam Lexmann, Antonius Manders, Dennis Radtke, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Jordi Cañas, Ilana Cicurel, Martin Hojsík, Max Orville, Monica Semedo
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Mohammed Chahim, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Alicia Homs Giné, Pierfrancesco Majorino, Manuel Pizarro, Domènec Ruiz Devesa, Marianne Vind
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaïbi, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

2	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Guido Reil

3	0
ID	Simona Baldassarre, Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani